

N:o 63.

Ank. till Riksd. kansli den 28 februari 1905, kl. 3 e. m.

Memorial, med anledning af kamrarnes återremiss å statsutskottets utlåtande n:o 13 i anledning af Kongl. Maj:ts proposition n:o 10 angående upplåtelse till Oxelösund—Flen—Västmanlands järnvägsaktiebolag af mark från kronodomänerna Väderbrunn n:o 1, Lilla eller Tyska kungsladugården och Stora kungsladugården i Södermanlands län.

(I. A.)

Sedan Kungl. Maj:t i en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 10) föreslagit Riksdagen medgifva,

dels att Oxelösund—Flen—Västmanlands järnvägsaktiebolag måtte berättigas att mot ersättning, som skulle bestämmas i den ordning, hvarom stadgades i förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof, från kronodomänerna Väderbrunn n:o 1, Lilla eller Tyska kungsladugården och Stora kungsladugården i Nikolai socken och Jönåkers härad af Södermanlands län till sig lösa den för anläggning af en rörledning för ledande af vatten från borrhunnar å hemmanet Ullevi n:o 2 till bolagets pumpbrunn å hemmanet Bränn Ekeby erforderliga mark till en bredd af tre meter på hvardera sidan om rörledningens sträckning, sådan denna funnes angifven å en af förste landt-

Bih. till Riksd. Prot. 1905. 4 Saml. 1 Afd. 36 Häft. (N:o 63).

mätaren H. R. Linder år 1903 upprättad karta i två delar, med rätt för bolaget till avvikelser från den angifna sträckningen inom ett afstånd af fem meter å hvardera sidan,

dels att bolaget berättigades tillträda berörda mark en månad efter det expropriationsförrättningen blifvit afslutad eller dessförinnan, därest aftal mellan bolaget och vederbörande brukare därom kunde träffas,

dels ock att genom ifrågavarande upplåtelse inflytande medel måtte på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark, hade statsutskottet i utlåtande (n:o 13) föreslagit, att Kongl Maj:ts framställning måtte på det sätt bifallas, att Riksdagen medgäfvit,

dels att Oxelösund—Flen—Västmanlands järnvägsaktiebolag berättigas att mot ersättning, som bestämmes i den ordning, hvarom stadgas i förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof, från kronodomänerna Väderbrunn n:o 1, Lilla eller Tyska kungsladugården och Stora kungsladugården i Nikolai socken och Jönåkers härad af Södermanlands län till sig lösa den för anläggning af en rörledning för ledande af vatten från borrhunnar å hemmanet Ullevi n:o 2 till bolagets pumpbrunn å hemmanet Bränn Ekeby erforderliga mark till en bredd af tre meter på hvardera sidan om rörledningens sträckning, sådan denna finnes angifven å ofvan omnämnda, af förste landtmätaren Linder år 1903 upprättade karta i två delar, med rätt för bolaget till avvikelser från den angifna sträckningen inom ett afstånd af fem meter å hvardera sidan, samt under villkor, dels att ägare eller innehafvare af de domäner, hvarifrån marken exproprierats, få afgiftsfritt för all framtid bruka densamma, i den mån detta kan ske utan att ledningen därigenom äfventyras eller tillsyn eller underhåll däraf försvåras eller hinder eljest uppstår för markens användande för det afsedda ändamålet, och dels såväl att all den skada, som kan uppstå genom tillsyn och underhåll af ledningen, skall ersättas då varande brukaren af marken efter skiljemäns bestämmande, som ock att, utan särskildt tillstånd af bolaget, få framdragas nu befintliga täckdiken, som genom vattenledningen möjligen blifva förstörda och som framdeles kunna blifva nödvändiga för jordens utdikning, allt under förutsättning, att vattenledningen ej därigenom skadas;

dels att bolaget berättigas tillträda berörda mark en månad efter det expropriationsförrättningen blifvit afslutad eller dessförinnan, därest aftal mellan bolaget och vederbörande brukare därom kan träffas,

dels ock att genom ifrågavarande upplåtelse inflytande medel må,

på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har detta ärende blifvit från båda kamrarna visadt åter till utskottet.

Då ärendets återremitterande till utskottet synes hafva varit föranledt däraf, att betänkligheter från juridisk synpunkt uppstått mot att, på sätt utskottet föreslagit, tillförsäkra ägare eller innehafvare af de domäner, hvarifrån ifrågavarande mark skulle exproprieras, rätt att bruka samma mark, får utskottet för undvikande af svårigheter i detta afseende hemställa:

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må på det sätt bifallas, att Riksdagen medgifver,
dels att åt Oxelösund—Flen—Västmanlands Järnvägsaktiebolag såsom ägare till den mark, å hvilken järnvägen är framdragen, upplåtes rätt att mot ersättning, som bestämmes i den ordning, hvarom stadgas i kungl. förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof den 14 april 1866, ej mindre å kronodomänerna Väderbrunn n:o 1, Lilla eller Tyska kungsladugården och Stora kungsladugården i Nikolai socken och Jönåkers härad af Södermanlands län i en sträckning, som finnes utmärkt å omförmälda af F. Linder år 1903 upprättade karta, med rätt till afvikelser från den angifna sträckningen af högst 5 meter åt hvardera sidan, nedlägga och för all framtid hafva nedlagd en rörledning för ledande af vatten från borrhjullen å hemmanet Ullevi n:o 2 till bolagets pumpbrunn å hemmanet Bränn Ekeby, än äfven för tillsyn och underhåll af ledningen å densamma vidtagna de åtgärder, som kunna erfordras, dock mot skyldighet att för skada, som af dylik åtgärd kan föranledas till brukaren af marken, utgifva ersättning efter skiljemäns bestämmande; åliggande det brukare af marken att icke vid utöfningen af sin brukningsrätt så förfara, att ledningen därigenom äfventyras eller tillsyn eller under-

håll däraf försvåras eller ledningens användande för afsedt ändamål hindras;

dels att nedläggandet af rörledningen må påbörjas en månad efter det expropriationsförrättningen blifvit afslutad eller dessförinnan, därest aftal mellan bolaget och vederbörande brukare därom kan träffas;

dels ock att genom ifrågavarande upplåtelse inflytande medel må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Stockholm den 28 mars 1905.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
